

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาของนักศึกษาที่เรียน
รายวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุภาพ ณ นคร และ ฤทัยรัตน์ ศรีธรรมวงษ์

สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

suparp@kku.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ และเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ภาคปกติ จำนวน 26 คน ภาคพิเศษ จำนวน 61 คน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 62 คน ที่เรียนรายวิชา 000 153 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 ระยะเวลาเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559 โดยเก็บข้อมูลจากคะแนนประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม (D1) ด้านความรู้ (D2) ทักษะทางปัญญา (D3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (D4) และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (D5)

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาและพื้นฐานองค์ความรู้ของนักศึกษาสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ และจากการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในระดับคะแนน (เกรด) คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคปกติ แสดงผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน สัมพันธ์กับเกรดที่สูงกว่า นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคพิเศษ (นักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ เรียนห้องเดียวกัน) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ตามลำดับ

คำสำคัญ: คุณลักษณะการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

The Relationship between Learning Characteristics and Learning Outcomes in relation to the Thai Qualifications Frameworks for Higher Education (TQF: HED) in “Local Wisdom” Course Taught in the Second Semester of 2015 at Khon Kaen University

Supap Na-NaKorn and Ruthairat Sritumwong

Official of General Education, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

suparp@kku.ac.th

Abstract

This research aimed at the finding out of the relationship between learning characteristics and learning outcomes of 26 students of Veterinary Medicine normal program, 61 students of Veterinary Medicine special program, 40 students of Architecture and 62 students of Fine and Applied Arts who enrolled in Local Wisdom course second semester 2015. Data have been collected during January 18 to April 28, 2016. Of these are moral skill (D1), knowledge skill (D2), cognitive skill (D3), interpersonal and reasonability skill (D4) and numerical communication and information technology skill (D5).

The result showed that learning characteristics and basic knowledge of students related to learning outcomes. From the comparison of level of learning outcomes (grade), Veterinary Medicine normal program showed outstanding of 5 domains of learning and higher level of learning outcomes than the other groups. Even though students of special program and normal program have been put in the same situation.

Keywords: Learning characteristics, Learning outcomes, Thai Qualifications Framework for Higher Education

บทนำ

รายวิชา 000 153 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำนักวิชาศึกษาทั่วไป ได้เปิดสอนในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 มีจุดมุ่งหมาย (Course Learning outcomes) ของรายวิชา ดังนี้

1. สามารถอธิบายแนวคิดของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำรงชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับผลกระทบทางสังคมและกระแสโลกาภิวัตน์การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. สามารถวิเคราะห์ อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น
4. สามารถทำงานเป็นทีมได้
5. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลทางภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อจัดทำรายงานและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ

ทั้งนี้เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (D1) ด้านความรู้ (D2) ด้านทักษะทางปัญญา (D3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (D4) และด้านทักษะเชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (D5) คณะกรรมการบริหารรายวิชาได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

D1 (ด้านคุณธรรม - จริยธรรม) ประเมินจากพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน และประเมินตนเองและผู้อื่น	15	เปอร์เซ็นต์
D2 (ด้านความรู้) ประเมินจากการสอบไล่	35	เปอร์เซ็นต์
D3 (ด้านทักษะทางปัญญา) ประเมินจากใบงาน	15	เปอร์เซ็นต์
D4 (ด้านการทำงานเป็นทีม) ประเมินจากโครงการงาน	25	เปอร์เซ็นต์
D5 (ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี) ประเมินจากการนำเสนอโครงการงาน	10	เปอร์เซ็นต์
รวม	100	เปอร์เซ็นต์

จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 833 คน และการจัดการเรียนการสอน จัดเป็นกลุ่มตามคณะวิชา ดังนี้

1. คณะวิทยาศาสตร์	จำนวน 69 คน	2	กลุ่มการเรียน
2. คณะศึกษาศาสตร์	จำนวน 285 คน	4	กลุ่มการเรียน
3. คณะเทคโนโลยี	จำนวน 54 คน	1	กลุ่มการเรียน
4. คณะสัตวแพทย์ภาคปกติ	จำนวน 26 คน		
คณะสัตวแพทย์ภาคพิเศษ	จำนวน 61 คน รวม 87 คน	1	กลุ่มการเรียน
5. คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน 82 คน	2	กลุ่มการเรียน
6. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	จำนวน 70 คน	2	กลุ่มการเรียน
7. คณะศิลปกรรมศาสตร์	จำนวน 186 คน	3	กลุ่มการเรียน
	รวมจำนวนทั้งสิ้น	833	คน

ทุกกลุ่มการเรียนรู้จะใช้ชุดการสอน (Teaching Package) อันประกอบด้วย มคอ.3 สื่อ PowerPoint สื่อวิดีโอ ใบความรู้และใบงานชุดเดียวกัน กระบวนการจัดการเรียนรู้เหมือนกัน ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาอาจจะขึ้นกับคุณลักษณะการเรียนรู้อันได้แก่ การตรงต่อเวลา การตั้งใจทำงานกลุ่มและงานเดี่ยว การจัดทำโครงการและการนำเสนอผลของโครงการ รวมถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของรายวิชาเพื่อใช้ในการสอบปลายภาค

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้เรียนตั้งใจเข้าชั้นเรียน รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย กระตือรือร้นในการทำงาน และร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์งานในการทำงานกลุ่ม และผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา 5 ด้าน

Maryellen Weiner, Ph.D. (2014) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนที่ดีไว้ 7 ข้อดังนี้

1. Good learners are curious.
2. Good learners pursue understanding diligently.
3. Good learners recognize that a lot of learning isn't fun.
4. Failure frightens good learners, but they know it's beneficial.
5. Good learners make knowledge their own.
6. Good learners never run out of question.
7. Good learners share what they've learned.

ขณะเดียวกัน Greg Miller (1998) ได้ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างวิธีการเรียนรู้ คุณลักษณะผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาการเกษตรที่เรียนผ่านวิดีโอเทป เขาได้พบว่าเกรดของนักศึกษาจากวิทยาลัยการเกษตร 8 แห่งที่เรียนผ่านวิดีโอเทป มีตั้งแต่ A ถึง F ส่วนใหญ่ (52.4 เปอร์เซ็นต์) ได้ A ขณะที่ส่วนรองลงมา (9.1 เปอร์เซ็นต์) ได้ A- และจำนวนที่เหลือได้เกรดจาก B+ ถึง F

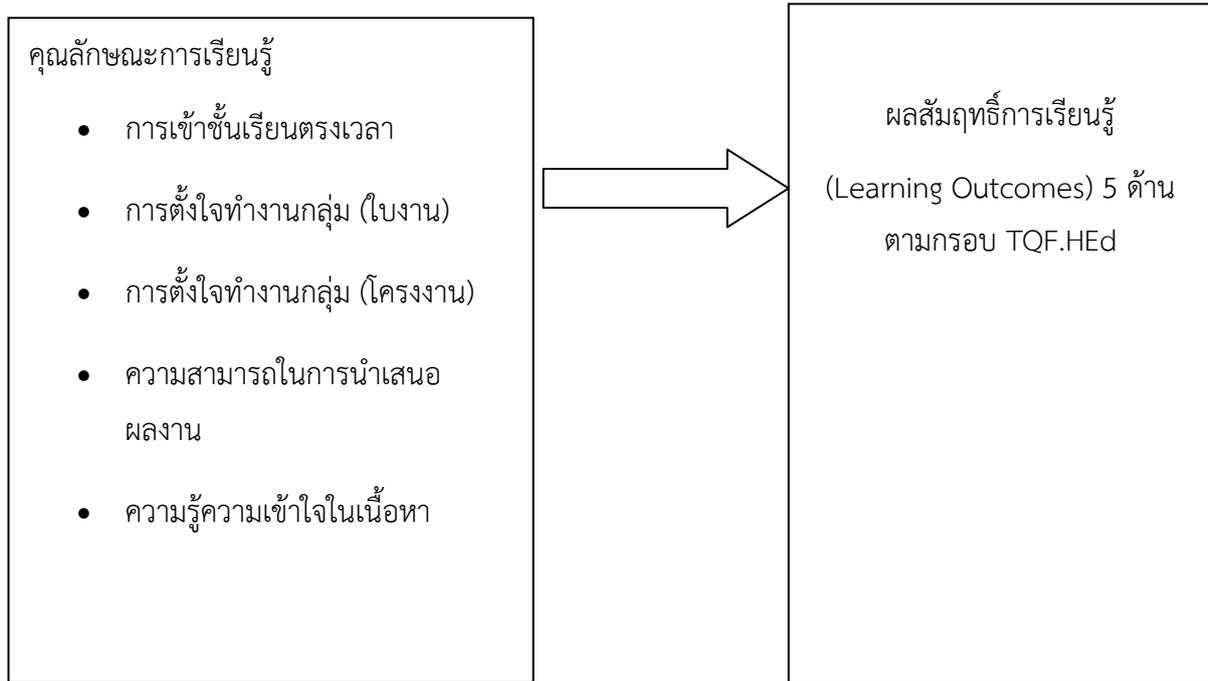
Mumtaz Began Binti Abdul Kodir (2013) (www.iafor.org สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา (Student Learning Style) และการแสดงออกทางวิชาการ (Academic Performance) ของนักศึกษาที่ MARA Professional Colleges, Malaysia ผลการศึกษาพบว่าผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจะสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้มากกว่าความเฉลียวฉลาด ขณะเดียวกันผู้วิจัยยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่านักวิจัยจำนวนมากได้ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และการแสดงออกทางวิชาการ โดยที่ข้อมูลทางสถิติได้แสดงชัดเจนว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้นเมื่อนักศึกษาเหล่านั้นได้รับการถ่ายทอดด้านการเรียนที่ตรงกับคุณลักษณะการเรียนรู้เฉพาะตน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่เรียนวิชา 000 153 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มการเรียนรู้ คือ กลุ่มคณะสัตวแพทยศาสตร์ (กลุ่ม 9 และ 10) กลุ่มคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (กลุ่ม 13) กลุ่มคณะศิลปกรรมศาสตร์ (กลุ่ม 17)

กรอบแนวคิดการวิจัย

กระบวนการวิจัย

จำนวนประชากร (n = 189 คน) ประกอบด้วยนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ (ภาคปกติ) จำนวน 26 คน นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ (โครงการพิเศษ) จำนวน 61 คน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน และ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 62 คน

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลคือระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2559-29 เมษายน 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ หลักฐานบันทึกพฤติกรรมในชั้นเรียน แบบประเมินตนเองและผู้อื่น คิดเกณฑ์ 15 เปอร์เซ็นต์ คะแนนใบงาน คิดเกณฑ์ 15 เปอร์เซ็นต์ คะแนนโครงงาน 25 เปอร์เซ็นต์ คะแนนการนำเสนอโครงงาน คิดเกณฑ์ 10 เปอร์เซ็นต์ และคะแนนสอบปลายภาค คิดเกณฑ์ 35 เปอร์เซ็นต์

- หลักฐานบันทึกพฤติกรรมในชั้นเรียน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา มาสาย หรือขาดเรียน
- แบบประเมินตนเองและผู้อื่น เป็นแบบฟอร์มประเมินตนเองและประเมินเพื่อนในกลุ่มทำงาน ในรูป Rubric Scoring
- ใบงาน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา หลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- โครงงาน (Projected-based Learning) ประกอบด้วย ร่างโครงงาน ความก้าวหน้าโครงงาน และผลสำเร็จของโครงงาน รวมถึงการนำเสนอโครงงาน
- สอบปลายภาค เป็นข้อสอบแบบปรนัยวัดองค์ความรู้ ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในแต่ละคณะ

คณะวิชา/กลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม 15 % (D1)	ค่าเฉลี่ยสอบ ปลายภาค 35 % (D2)	ค่าเฉลี่ย ใบงาน 15 % (D3)	ค่าเฉลี่ย โครงการ 25 % (D4)	ค่าเฉลี่ยนำเสนอ โครงการ 10 % (D5)
กลุ่มที่ 9 คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคปกติ	26	14.40 (96)	24.19 (69.11)	13.35 (89)	23.40 (93.6)	9.88 (98.8)
กลุ่มที่ 10 คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคพิเศษ	61	13.46 (89.73)	22.56 (64.45)	11.79 (78.6)	21.42 (85.68)	8.66 (86.6)
กลุ่มที่ 13 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	40	13.19 (87.93)	19.50 (55.71)	12.75 (85)	22.15 (88.6)	8.31 (83.1)
กลุ่มที่ 17 คณะศิลปกรรมศาสตร์	62	13.88 (92.53)	18.39 (52.54)	11.10 (74)	22.29 (89.16)	9.06 (90.6)

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคปกติ มีผลการเรียนรู้สูงสุดในทุก ๆ ด้าน คือ D1 = 96, D2 = 69.11, D3 = 89, D4 = 93.6, D5 = 98.8 ในขณะที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ภาคพิเศษ มีผลการเรียนรู้ D1 = 89.73, D2 = 64.45, D3 = 78.6, D4 = 85.68 และ D5 = 86.6 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีผลการเรียนรู้ D1 = 87.93, D2 = 55.71, D3 = 85, D4 = 88.6 และ D5 = 83.1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีผลการเรียนรู้ D1 = 92.53, D2 = 52.54, D3 = 74, D4 = 89.16 และ D5 = 90.6

ตารางที่ 2 แสดงระดับคะแนนของแต่ละคณะ

คณะวิชา/กลุ่ม	จำนวน	ระดับคะแนน												รวม
		A	B+	B	C+	C	D+	D	F	I	S	U	W	
กลุ่มที่ 9 คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคปกติ	26	20 (76.92)	6 (23.08)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
กลุ่มที่ 10 คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาคพิเศษ	61	7 (11.48)	34 (55.74)	16 (26.23)	1 (1.64)	0	0	0	3 (4.92)	0	0	0	0	61
กลุ่มที่ 13 คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์	40	2 (5.00)	21 (52.50)	9 (22.50)	3 (7.5)	3 (7.5)	0	0	2 (5.00)	0	0	0	0	40
กลุ่มที่ 17 คณะศิลปกรรมศาสตร์	62	4 (6.45)	6 (9.68)	32 (51.61)	16 (25.81)	2 (3.23)	0	0	2 (3.23)	0	0	0	0	62

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า คณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาควิชาสัตวบาลมีผลการเรียนรู้ระดับเกรด A สูงสุด คือ ร้อยละ 76.92 ตามด้วยคณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาควิชาสัตวบาล ร้อยละ 11.48 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร้อยละ 6.45 และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ร้อยละ 5.00 ตามลำดับ นอกจากนี้ทุก ๆ คณะจะแสดงผลการเรียนรู้ ระดับ B+ ถึง F

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าคุณลักษณะการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ ทั้งนี้ นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาควิชาสัตวบาล แสดงคุณลักษณะการเรียนรู้สูงสุดในทุก ๆ ด้าน และผลการเรียนรู้อยู่ที่ระดับ A ร้อยละ 76.92 ระดับ B+ ร้อยละ 23.08 ขณะเดียวกัน นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ ภาควิชาสัตวบาล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีคุณลักษณะการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กัน โดยผลการเรียนรู้อยู่ที่ระดับ A ถึง F (ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2)

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็น Retrospective research คือการนำข้อมูลจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะการเรียนรู้ (Learning Characteristics) นั้น สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) และการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Maryellen Weiner (2014) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนที่ดี 7 ประการ แต่ขณะเดียวกัน Mumtaz Began Binti Abdul Kodir (2013) กลับพบว่านักศึกษาที่ MARA Professional Colleges, Malaysia มีผลการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้มากกว่าความเฉลียวฉลาด ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ได้พบว่านักศึกษาทุกคนได้เรียนรู้จากกระบวนการเรียนรู้แบบเดียวกันแต่ดูเหมือนว่าความเฉลียวฉลาดหรือพื้นฐานของนักศึกษาที่มาจากคณะเดียวกัน เพียงแต่เป็นภาควิชาและโครงการพิเศษ หากจะเรียกว่าความเฉลียวฉลาดก็สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามนักวิจัยจาก MARA Professional Colleges, Malaysia ได้ให้ข้อคิดที่ดีมากคือ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้นเมื่อนักศึกษาเหล่านั้นได้รับการถ่ายทอดด้านการเรียนที่ตรงกับคุณลักษณะการเรียนรู้เฉพาะตน

บรรณานุกรม

- [1] G Miller. Learning strategy and learner characteristic variables related to achievement in agriculture courses delivered by videotape. *J. Agri. Edu.* 1998; **39**, 37-44
- [2] M Weimer. Seven characteristics of good learners, Available at: <http://www.facultyfocus.com/author/mweiner>, accessed February 2016.
- [3] MBBA Kodir. The Relationship between Students' Learning Style and Academic Performance in Mara Professional College, Malaysia, Available at: <http://www.iafor.org>, accessed February 2016.